

5.14 Regionalne razlike v stopnji registrirane brezposelnosti

Število brezposelnih se je leta 2013 ponovno povečalo v vseh regijah. V letu 2013 se v nobeni regiji število brezposelnih ni znižalo. Najmanj se je njihovo število povečalo v pomurski regiji (za 0,6 %), najbolj pa v notranjsko-kraški (za 17,3 %), ki ima sicer še vedno podpovprečno stopnjo registrirane brezposelnosti. Glede na predhodno leto in tudi v primerjavi s predkriznim letom se je število brezposelnih bolj povečalo v regijah zahodne Slovenije. Leta 2013 je bilo dobrih 23 % vseh brezposelnih v najštevilčnejši, osrednjeslovenski regiji, kjer število brezposelnih narašča od leta 2008.

V letu 2013 se je v vseh regijah povečala tudi stopnja registrirane brezposelnosti,¹ bolj v regijah zahodne Slovenije. Vse regije z nadpovprečno stopnjo registrirane brezposelnosti so v kohezijski regiji vzhodna Slovenija. Med njimi je samo notranjsko-kraška s podpovprečno stopnjo, vendar pa število brezposelnih hitro narašča. Najvišjo stopnjo registrirane brezposelnosti so leta 2013 imeli v pomurski regiji (17,8 %), vendar ta v zadnjih letih ne narašča tako hitro kot v drugih regijah. Po znižanju v letih 2011 in 2012 se je leta 2013 stopnja registrirane brezposelnosti v pomurski regiji povečala najmanj med vsemi regijami, za 0,5 o. t. Največje povišanje stopnje registrirane brezposelnosti sta v letu 2013 imeli zasavska in notranjsko-kraška regija (za 1,9 o. t.). Vse regije zahodne Slovenije so imele v letu 2013 podpovprečno stopnjo registrirane brezposelnosti, najnižjo ponovno gorenjska (9,8 %), vendar pa v preostalih treh regijah stopnja nadpovprečno narašča.

Razlike med regijami v stopnji registrirane brezposelnosti so se v letu 2013 še znižale. Mera absolutne razpršenosti,² s katero merimo regionalne razlike v stopnji brezposelnosti, je v letu 2013 znašala 1,8 (za 0,2 manj kot prejšnje leto). Razen v letih 2009 in 2010 se regionalne razlike postopoma znižujejo od

leta 2003, od začetka krize pa je to predvsem posledica nekoliko hitrejšega naraščanja stopnje registrirane brezposelnosti v regijah s podpovprečno stopnjo. Zmanjšuje se tudi razmerje med regijama s skrajnima vrednostma. Pomurska regija ima 1,8-krat višjo stopnjo registrirane brezposelnosti kot gorenjska. To razmerje se je glede na leto 2012 nekoliko zmanjšalo (1,9 : 1 v letu 2012) in se znižuje že od leta 2008, ko je znašalo 2,9 : 1.

Absolutno in relativno je brezposelnost najbolj naraščala med iskalci zaposlitve s terciarno izobrazbo, iskalci prve zaposlitve, mladimi in brezposelnimi, ki se jim je iztekla zaposlitev za določen čas. V vseh regijah se je povečal delež brezposelnih z najmanj višjo izobrazbo in tistih, ki se jim je iztekla zaposlitev za določen čas. Največ terciarno izobraženih brezposelnih je bilo v osrednjeslovenski regiji (18,9 %), njihovo število pa se je najbolj povečalo v notranjsko-kraški regiji (za 30,5 %). Brezposelni zaradi izteka zaposlitve za določen čas so tudi skupina brezposelnih, ki vztrajno narašča in jih je v povprečju med regijami že okoli 40 %, največ v podravski regiji (47 %). Njihovo število se je najbolj povečalo v goriški in koroški regiji. V jugovzhodni Sloveniji je petina vseh brezposelnih iskalcev prve zaposlitve, nadpovprečen delež teh pa je v zasavski, pomurski in osrednjeslovenski regiji. Pri vseh naštetih kategorijah brezposelnih gre običajno za mlade,³ ki jih je največ (12,1 %) med brezposelnimi v zasavski regiji, najbolj pa se je njihovo število povečalo v osrednjeslovenski regiji (za 32,1 %).

¹ Stopnja registrirane brezposelnosti je razmerje med brezposelnimi in aktivnimi, pomnoženo s 100, in tako ni odvisna zgolj od gibanja števila brezposelnih.

²
$$AD_{Rt} = \sum_r \left(\frac{A_{rt}}{A_R} \right) |SB_{rt} - SB_{Rt}|$$

pri čemer je t = leto,

A_r = aktivno prebivalstvo regije,

A_R = aktivno prebivalstvo Slovenije,

SB_r = stopnja registrirane brezposelnosti regije,

SB_R = stopnja registrirane brezposelnosti Slovenije.

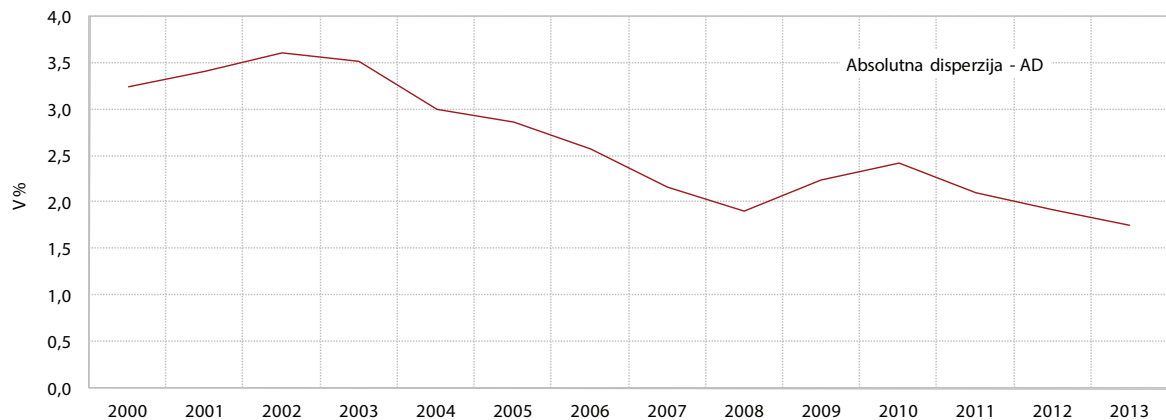
³ 15–24 let.

Tabela: Stopnja registrirane brezposelnosti po regijah, v %

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenija	11,8	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8	12,0	13,1
Zahodna Slovenija	8,6	7,4	6,9	9,5	4,8	6,9	8,3	9,6	9,9	11,2
Obalno-kraška	8,8	7,5	7,2	6,3	5,2	6,9	7,9	9,6	10,2	11,7
Goriška	5,9	6,5	6,2	4,9	4,3	7,1	8,6	10,0	10,3	11,7
Gorenjska	9,7	7,3	6,4	4,9	4,4	6,9	8,1	8,8	8,9	9,8
Osrednjeslovenska	8,8	7,6	7,2	5,9	5,0	6,8	8,5	9,9	10,1	11,5
Vzhodna Slovenija	14,4	12,5	11,6	5,6	8,3	11,1	12,8	13,6	13,6	14,7
Notranjsko-kraška	10,4	7,9	7,0	5,4	4,9	7,1	8,5	10,0	10,4	12,3
Jugovzhodna Slovenija	10,4	8,8	8,6	7,0	6,3	8,9	10,0	11,6	12,8	14,1
Spodnjeposavska	13,4	11,5	10,5	8,9	7,7	10,2	12,2	13,4	13,9	14,8
Zasavska	14,9	13,8	12,0	9,7	8,2	11,0	11,9	13,3	14,7	16,6
Savinjska	13,1	12,7	11,6	9,4	8,0	10,3	11,8	12,7	12,7	13,9
Koroška	9,9	10,6	10,1	8,1	7,3	10,9	13,1	13,3	12,2	13,9
Podravska	18,1	13,5	12,7	10,4	9,1	11,9	13,5	14,5	14,1	14,7
Pomurska	16,7	17,1	15,7	13,4	12,2	15,9	19,0	18,0	17,3	17,8

Vir: SURS, 2014.

Slika: Razpršenost registrirane stopnje brezposelnosti na ravni NUTS 3, Slovenija

Vir: SURS, 2014, preračuni UMAR.